

ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ « ΔΑΦΝΗ »
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ

Το πρόγραμμα υλοποιείται με συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση
(DG Freedom, Security and Justice) κατά 80%
και από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κατά 20%

Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου

Αγ. Ιωάννου Θεολόγου 19, 155 61 Χολαργός, Τηλ.: 210 65 46 524, Τηλ./Fax: 210 65 22 396
e-mail: info@epsy.gr, www.epsy.gr

Τα μπαλόνια της φιλίας
η Μόνα σε καινούριο σχολείο

2 ιστορίες για τη βία στο σχολείο από παιδιά για παιδιά

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

«Τα μπαλόνια της φιλίας και η Μόνα σε καινούριο σχολείο: 2 ιστορίες για τη βία στο σχολείο από παιδιά για παιδιά», δημιουργήθηκαν από τους μαθητές της τρίτης τάξης του 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου Φερών Ν. Έβρου και από τους μαθητές της τετάρτης τάξης του Δημοτικού Σχολείου Τυχερού Ν. Έβρου στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Διακρατικού Προγράμματος DAPHNE III 2008-2010: «Ευαισθητοποίησης για το Φαινόμενο του Σχολικού Εκφοβισμού».

Το πρόγραμμα υλοποίησε η Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου (Ε.Ψ.Υ.Π.Ε.), και με την επιστημονική ευθύνη του Αν. Καθηγητή Παιδοψυχιατρικής, Ιατρικής Σχολής του Παν/μίου Αθηνών, κ. Ι. Τσιάντη. Στην επιστημονική ομάδα του προγράμματος συμμετείχαν οι: Ασημόπουλος Χ. PhD, Βασιλακάκη Ε. MSc, Παπαδοπούλου Κ. PhD, Φύσσας Κ. MA, Χατζηπέμου Θ. MSc. Σκοπός του προγράμματος ήταν να δημιουργήσει ένα πλαίσιο στο οποίο τα σχολεία που συμμετείχαν προετοιμάστηκαν να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά περιπτώσεις σχολικού εκφοβισμού και βίας.

Ο εκφοβισμός-θυματοποίηση (bullying) μαθητών από συμμαθητές τους αποτελεί μορφή βίας και επιθετικής συμπεριφοράς που εμφανίζεται κυρίως στο σχολείο με σοβαρές επιπτώσεις για την ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του παιδιού και τη διαδικασία της μάθησης.

Ο εκφοβισμός μπορεί να πάρει διάφορες μορφές άμεσες ή έμμεσες, όπως αποκλεισμός από την ομάδα (κοινωνικός εκφοβισμός), πειράγματα, βρισιές, κοροϊδίες (λεκτικός εκφοβισμός), χτυπήματα (σωματικός εκφοβισμός).

Διεθνείς έρευνες έχουν δείξει ότι περίπου το 15% των μαθητών έχουν βιώσει συμπεριφορές εκφοβισμού-θυματοποίησης από συμμαθητές τους. Αναφορικά με την ελληνική πραγματικότητα, επιδημιολογικές μελέτες έχουν δείξει ότι το πρόβλημα του εκφοβισμού-θυματοποίησης εμφανίζεται συστηματικά σε 1 στα 10 παιδιά.

« Τα μπαλόνια της φιλίας και η Μόνα σε καινούριο σχολείο: 2 ιστορίες για τη βία στο σχολείο από παιδιά για παιδιά», πιστεύουμε ότι θα συμβάλει στην κατανόηση του προβλήματος του εκφοβισμού, θα βοηθήσει στην πρόληψη της βίας και θα κινητοποιήσει μαθητές και εκπαιδευτικούς να αναπτύξουν παρόμοιες δράσεις στο πλαίσιο του σχολικού προγράμματος.

Το παρόν αποτελεί έργο πνευματικής ιδιοκτησίας και προστατεύεται από τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας Ν.212/1993.

Απαγορεύεται, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη, η αντιγραφή, φωτοανατύπωση και αναπαραγωγή του συνόλου ή μέρους του έργου.
Copyright Ε.Ψ.Υ.Π.Ε. Επιστημονικό μη Κερδοσκοπικό Σωματείο. Ιδρύθηκε το 1991 & αναπτύσσει υπηρεσίες για την ψυχική υγεία παιδιών, εφήβων & των οικογενειών τους

Σχεδιασμός, Καλλιτεχνική επιμέλεια. Εξώφυλλο: Μ. Σαμαντά

Οργάνωση - Επιμέλεια: Θ. Χατζηπέμου

ISBN:978-960-87296-5-0

Πρώτη Έκδοση: Μάρτιος 2008

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΨΥΧΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ (Ε.Ψ.Υ.Π.Ε.)

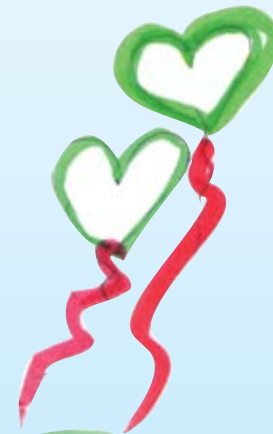
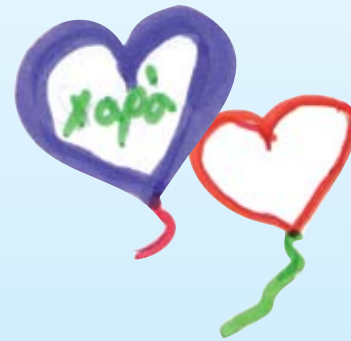
Αγίου Ιωάννου θεολόγου 19, 155 61 Χολαργός

Τηλ: 210 6546524, τηλ/fax:210 6522396

e-mail: info@epsype.gr <http://www.epsype.gr>

ΤΑ ΜΠΑΛΟΝΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΙΑΣ

ΤΑ ΜΠΑΛΟΝΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΙΑΣ

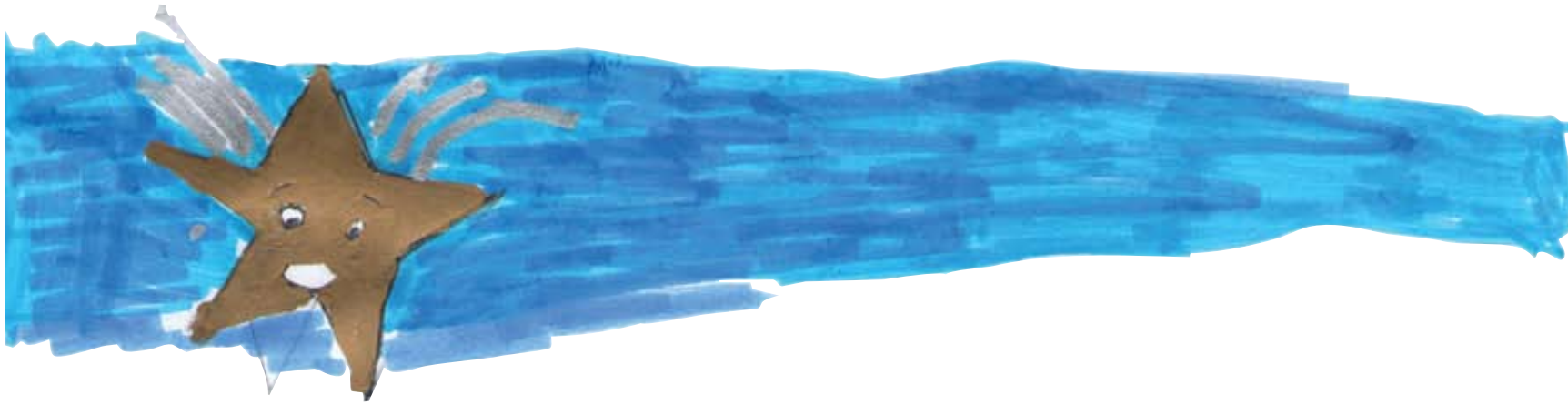

Μια φορά και έναν καιρό, ζούσε στον ουρανό ένα φωτεινό, μικρό, μα πολύ λαμπερό αστέρι. Αυτό δεν ήταν ένα συνηθισμένο αστέρι, ήταν ένα μαγικό αστέρι. Φώτιζε τη γη και τους ανθρώπους, έδινε αγάπη κι ό,τι άλλο του ζητούσαν.

Μια παρέα μικρών παιδιών, που ζούσαν σε
μια μικρή γωνιά της γης, την Ελλάδα,
έπαιζαν συχνά στο πάρκο της γειτονιάς.
Ήταν πάντα φίλοι και δεν μάλωναν ποτέ....

Μια μέρα όμως ένα από τα παιδιά,
ο Σπύρος, σκέφτηκε ότι έπρεπε να κάνουν κάτι
για να έχουν περισσότερη δράση και περιπέτεια.

Ως τώρα τα πράγματα ήταν πολύ ήσυχα.

Το προηγούμενο βράδυ είχε
ακούσει τυχαία τους γονείς του να λένε ότι
η διχόνοια μπορεί να σε βάλει σε μεγάλες περιπέτειες.

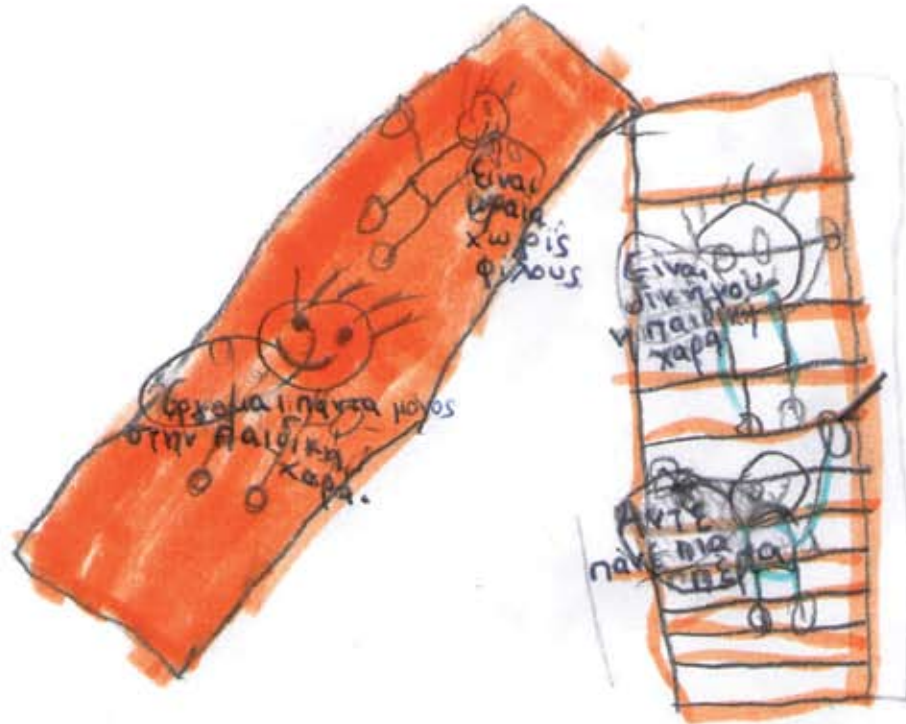
Ευχήθηκε λοιπόν στο μαγικό αστέρι
να σκορπίσει άφθονη διχόνοια...
τόση που να φτάσει για όλη τη γή.

Ίσως έτσι να υπήρχε επιτέλους λίγη δράση!

Διχόνοια...
Διχόνοια...
Διχόνοια...
Διχόνοια...

Έτσι κι έγινε.

Στον κόσμο όλο σκορπίστηκε η διχόνοια.

Τα παιδιά τότε δεν ήταν φίλοι.

Μάλωναν συνέχεια κι έφτασαν

σε σημείο κάποιες φορές να χτυπούν

το ένα το άλλο.

Ο Σπύρος που έβλεπε πόσο είχαν αλλάξει

οι φίλοι του σκέφτηκε να ρωτήσει τη μαμά του

τι σημαίνει διχόνοια.

Και τότε κατάλαβε πως ο κόσμος έχει αλλάξει

εξαιτίας του...

Τον είχε πιάσει μεγάλη στεναχώρια τον Σπύρο,
τόση στεναχώρια που το βράδυ
δεν μπόρεσε να κοιμηθεί.

Δεν ήξερε τι σήμαινε η λέξη που είχε ζητήσει
από το αστέρι, δεν ήθελε να κάνει κακό.
Πήγε λοιπόν στο παράθυρό του και ζήτησε
από το αστέρι να πάρει πίσω τη διχόνοια.

Τότε το αστέρι του απάντησε πως για να γίνει πραγματικότητα
η επιθυμία του

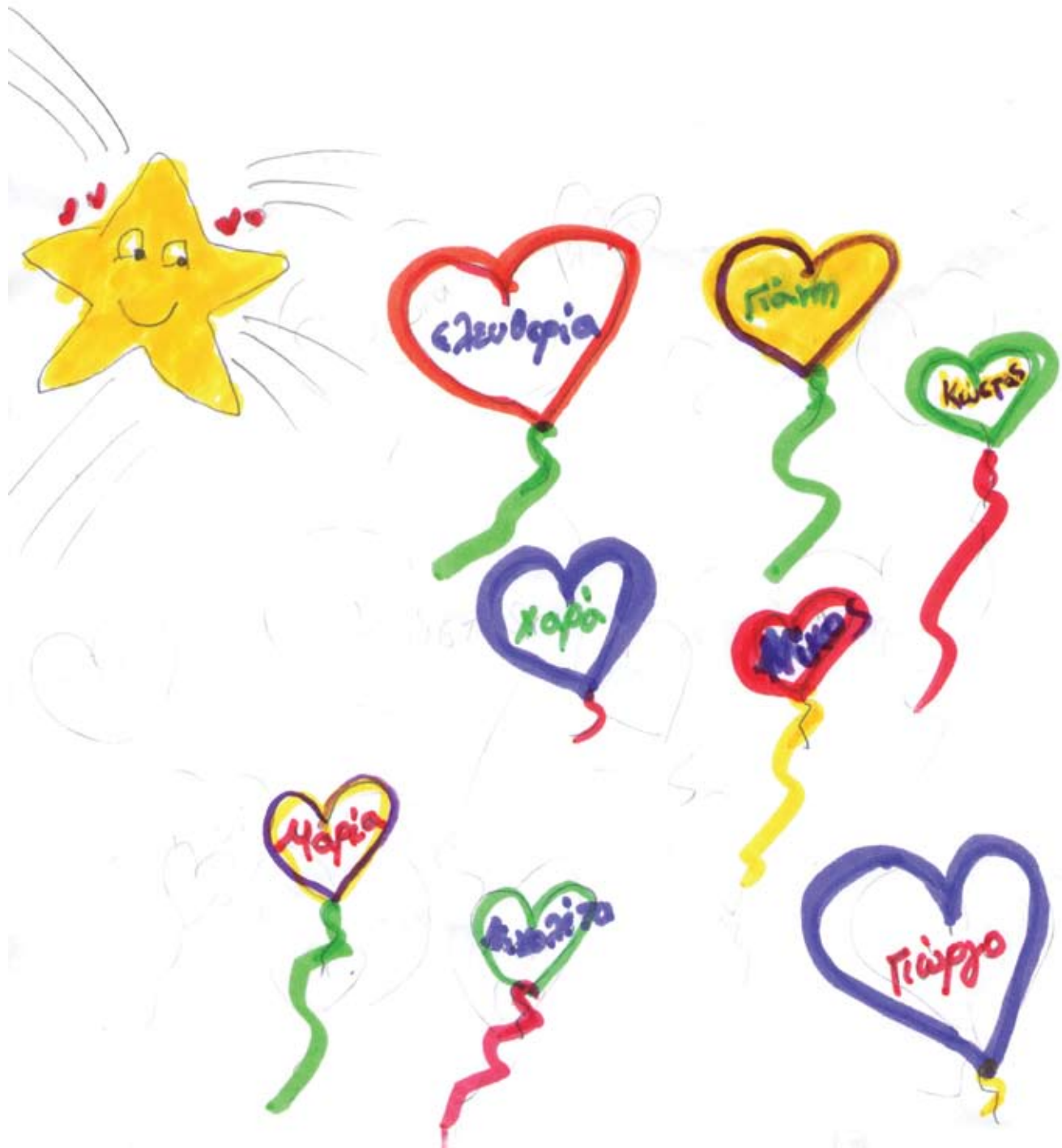
θα έπρεπε να συνεργαστεί με τα άλλα παιδιά
και να ζητήσει τη βοήθεια του δημάρχου της πόλης.

Ο Σπύρος την επόμενη ημέρα,
είπε στη μητέρα του τι είχε γίνει.
Επισκέφθηκαν το δήμαρχο, ζήτησαν τη βοήθειά του
κι εκείνος συγκέντρωσε όλα τα παιδιά
στην πλατεία του χωριού.
Τους έδωσε από ένα μπαλόνι...

Ήταν τα μπαλόνια της φιλίας,
που είχανε πάνω τους γραμμένα τα ονόματα των παιδιών.

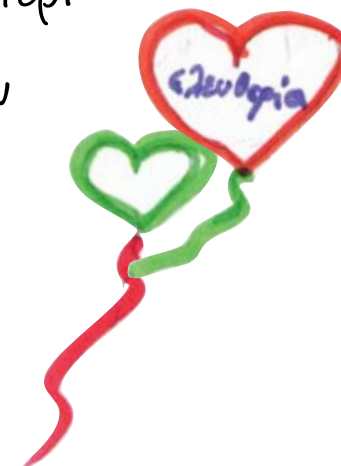
Ο δήμαρχος λοιπόν έδωσε το σύνθημα
και τα μπαλόνια έφτασαν στο μαγικό αστέρι
που πραγματοποίησε την επιθυμία του
Σπύρου και των φίλων του.

Συνεργάστηκαν και τα κατάφεραν.

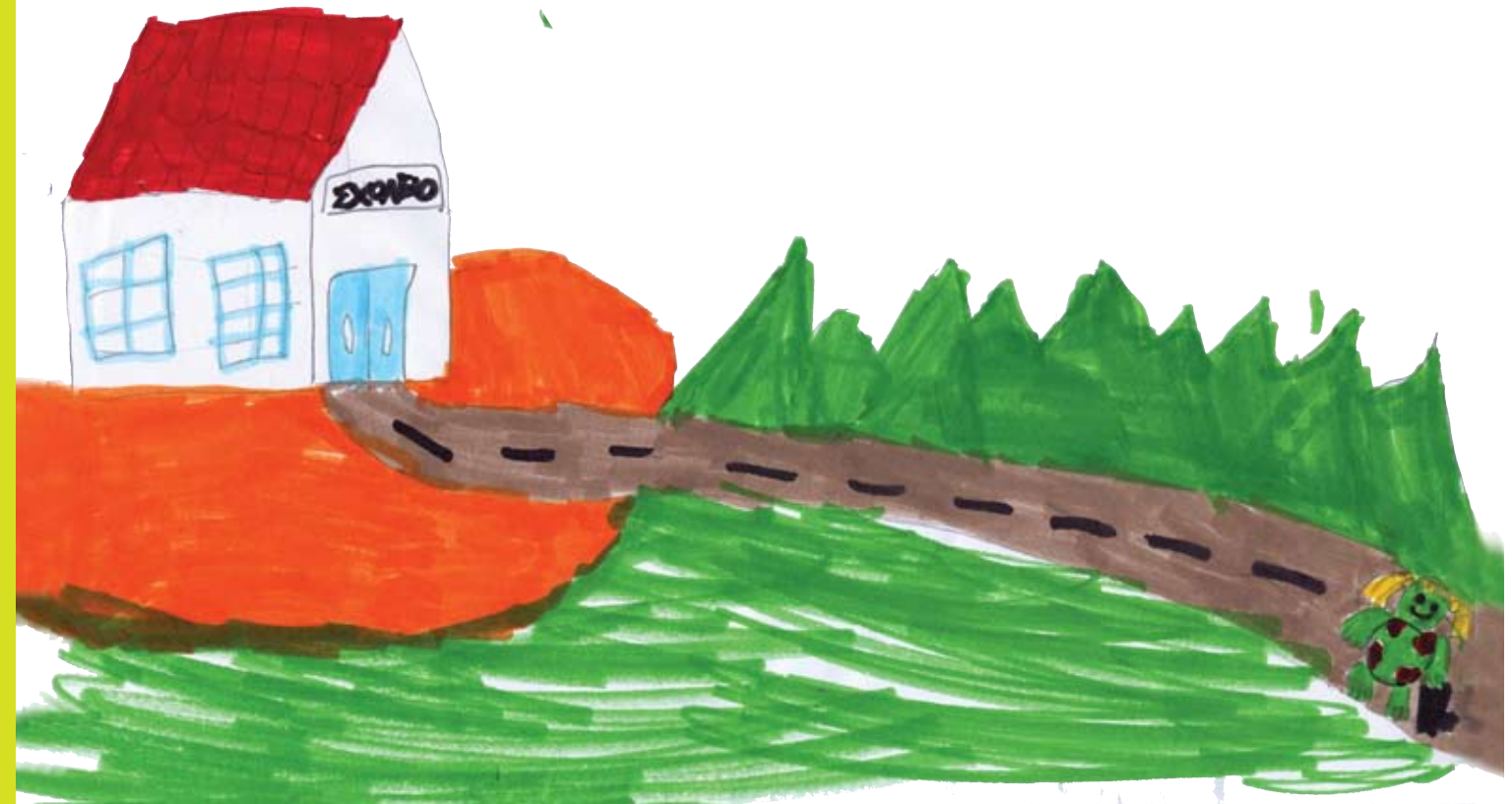
Η διχόνοια εξαφανίστηκε
και τη θέση της πήρε η συνεργασία

που έχτιζε κάθε μέρα τη φιλία και την αγάπη.

Εσύ πού έχεις ξεχάσει το δικό σου μπαλόνι της φιλίας;

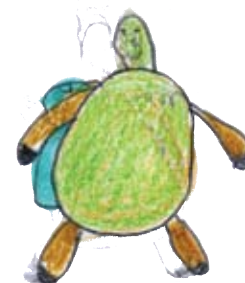

Η ΜΟΥΣΑ ΣΕ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ
ΣΧΟΛΕΙΟ!

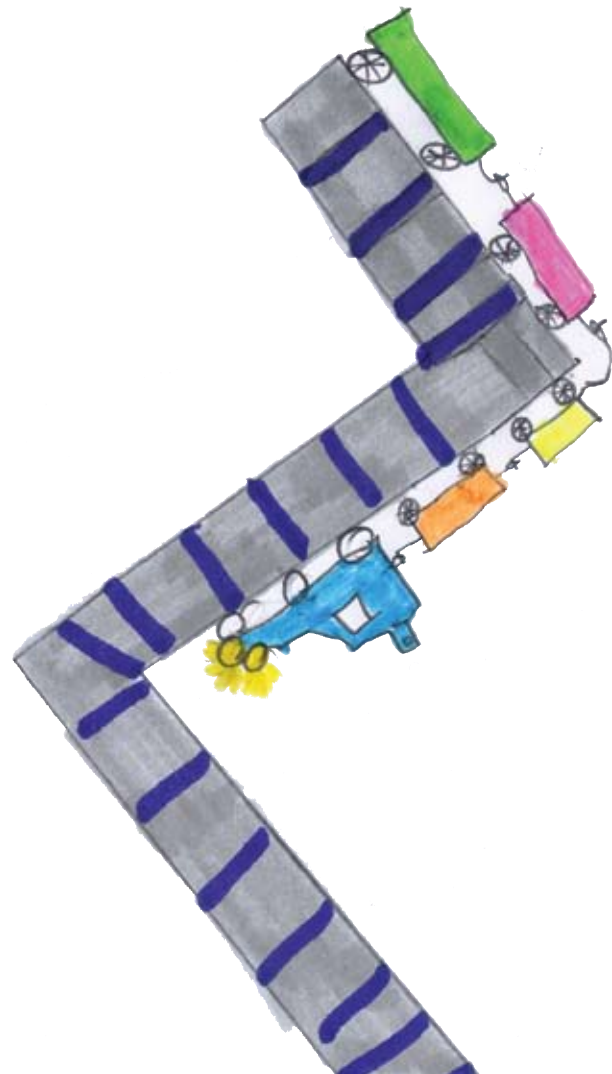

Η ΜΟΥΣΑ ΣΕ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ
ΕΧΘΡΕΙΟ!

Η Μόνα, η μικρή χελώνα, μετακόμισε σε ένα καινούριο σπίτι κοντά στη λίμνη του μεγάλου δάσους.

Κάθεται στο παράθυρο του δωματίου της και σκέφτεται, στεναχωρημένη τους παλιούς της φίλους και συμμαθητές.

Είναι τόσο μακριά τους και τους έχει ήδη επιθυμήσει.

Σήμερα είναι η πρώτη μέρα στο καινούριο της σχολείο.

Ξύπνησε νωρίς το πρωί, για να ετοιμαστεί και να είναι στην ώρα της στο σχολείο.

Είναι αγχωμένη για το νέο της ξεκίνημα.

Η μαμά της, της δίνει ένα γλυκό φιλί στο μέτωπο και της λέει:

- Είσαι σίγουρη πώς δεν θέλεις να έρθω μαζί σου;

- Δεν είμαι μικρό παιδί!

Θα τα καταφέρω, είπε η Μόνα.

- Εντάξει, όπως θέλεις. Καλή αρχή!

φώναξε η μητέρα της, καθώς η Μόνα είχε ήδη απομακρυνθεί.

- Ευχαριστώ, είπε εκείνη χαμηλόφωνα, με σκυμμένο κεφάλι.

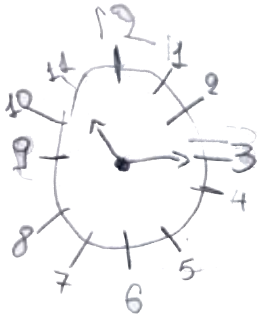

Όταν έφτασε στο σχολείο,
η αυλή ήταν άδεια.
Δεν είχε προλάβει να φτάσει
στο σχολείο πριν χτυπήσει
το κουδούνι για μάθημα.

Στάθηκε μπροστά στην
αυλόπορτα και ήταν έτοιμη να
γυρίσει πίσω.

Εκείνη την ώρα την είδε ο γάιδαρος,
ο διευθυντής του σχολείου.

Την πλησίασε και της είπε:

- Ποια είσαι εσύ;
  - Είμαι η καινούρια μαθήτρια, η Μόνα, είπε
η μικρή χελώνα χαμηλόφωνα.
- Ξεκίνησα νωρίς από το σπίτι μου, αλλά δεν

Έφτασαν λοιπόν έξω από την αίθουσα και καθώς η Μόνα
πήρε μια βαθιά ανάσα, ο διευθυντής χτύπησε την πόρτα και
μπήκαν μέσα.

- Να σας γνωρίσω την καινούρια σας συμμαθήτρια, είπε
ο διευθυντής στους υπόλοιπους μαθητές.
- Καλωσόρισε είπαν όλοι με μια φωνή, εκτός από το λαγό,
το αγριογούρουνο και την αλεπού, που μόλις

κατάφερα να φτάσω έγκαιρα.

- Δεν πειράζει, της είπε ο διευθυντής.

Πάμε τώρα να σου γνωρίσω την καινούρια σου
δασκάλα και τους συμμαθητές σου.

Είναι όλοι πολύ καλοί!

Την είδαν άρχισαν να γελάνε και να
λένε κάτι ψιθυριστά.

Η δασκάλα της τάξης, η κουκουβάγια
καλωσόρισε κι εκείνη με τη σειρά της
τη Μόνα και ξεκίνησαν το μάθημα.

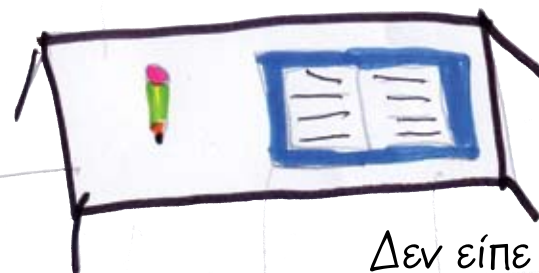

Η πρώτη ώρα τελείωσε και τα παιδιά βγήκαν διάλλειμα.
Καθώς περπατούσε η Μόνα μόνη της στο διάδρομο του σχολείου,
την πλησίασαν ο λαγός, το αγριογούρουνο και η αλεπού
και της είπε κοροϊδευτικά:
- Μέχρι να φτάσεις στην αυλή, θα έχει τελειώσει το διάλλειμα!
και έφυγαν γρήγορα γελώντας.

Η Μόνα στεναχωρήθηκε, αλλά συνέχισε να περπατάει.

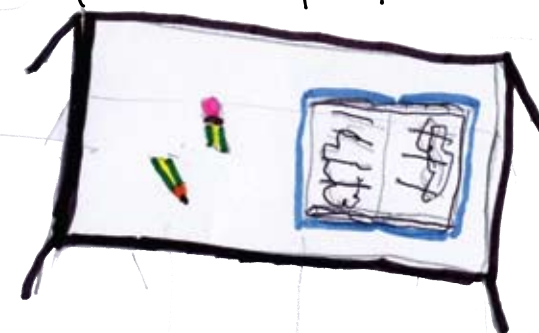
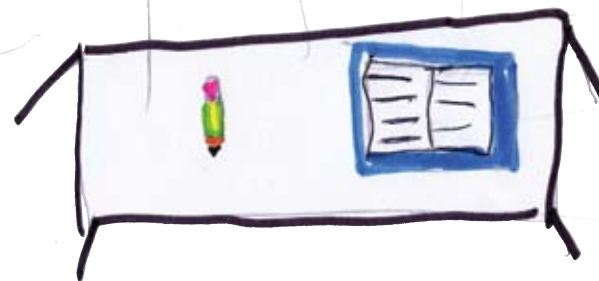
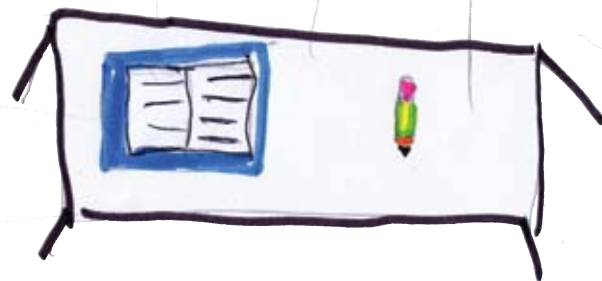
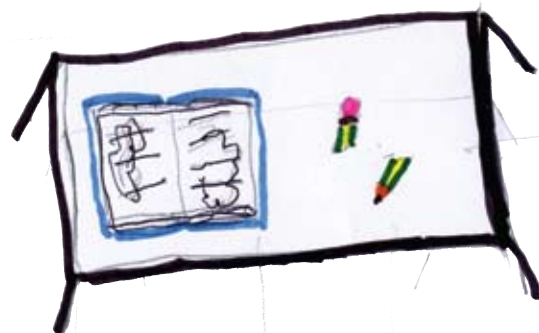

Όταν μπήκαν ξανά στην τάξη, η Μόνα βρήκε το τετράδιο της μουντζουρωμένο και το μολύβι της σπασμένο.

Δεν είπε όμως τίποτα σε κανέναν.

Εξάλλου ποιος θα την πίστευε, σκέφτηκε.

Έσβησε λοιπόν τις μουντζούρες και πήρε ένα άλλο μολύβι.

Τις επόμενες μέρες, οι συμμαθητές της άρχισαν να την πλησιάζουν και να θέλουν να γίνουν φίλοι της. Όμως ο λαγός, το αγριογούρουνο και η αλεπού δεν έδειχναν να θέλουν την παρέα της.

Μια μέρα την ώρα της γυμναστικής, τα παιδιά αποφάσισαν να παίξουν ποδόσφαιρο. Καθώς πλησίασε η Μόνα για να παίξει με τους υπόλοιπους συμμαθητές της, της είπε ο λαγός:

- Δε πιστεύω να θέλεις να παίξεις κι εσύ μαζί μας; Θα μας χαλάσεις το παιχνίδι! Εξάλλου εσύ δεν μπορείς να τρέξεις!

Τότε η Μόνα κατέβασε το κεφάλι και κάθισε στην άκρη. Όταν την ρώτησαν οι συμμαθητές της γιατί δεν παίξει μαζί τους, εκείνη απάντησε ότι πονούσε το πόδι της.

Την επόμενη μέρα η Μόνα δεν ήθελε να πάει στο σχολείο.

- Πονάει το κεφάλι μου, είπε στριφογυρίζοντας. Η μαμά της, την ακούμπησε στο μέτωπο και της είπε:

- Δεν έχεις πυρετό!

- Δεν έχω πυρετό, αλλά πονάει το κεφάλι μου. Ζαλίζομαι, δεν μπορώ να σηκωθώ από το κρεβάτι! Και τραβάει το παπλωματάκι της μέχρι το κεφάλι!

Η Μόνα κλαίει κάτω από τα σκεπάσματα και σκέφτεται:

«Δε θα ξαναπάω σε αυτό το σχολείο! Ποτέ! Ποτέ! ποτέ! Μακάρι να μπορούσα να γυρίσω στο παλιό μου σχολείο και στους φίλους μου».

Η Μόνα πέρασε όλη της τη μέρα στο κρεβάτι.

Το απόγευμα πέρασε ο Βάκης, το βατραχάκι από το σπίτι της για να τη δει και να πάνε βόλτα.

Η Μόνα όμως δεν ήθελε να βγει και του είπε πως δεν ένιωθε πολύ καλά.

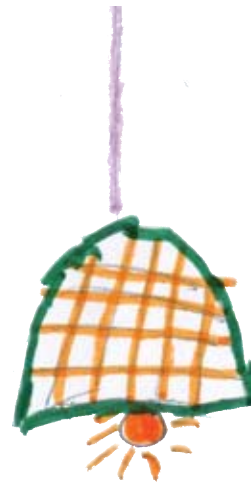
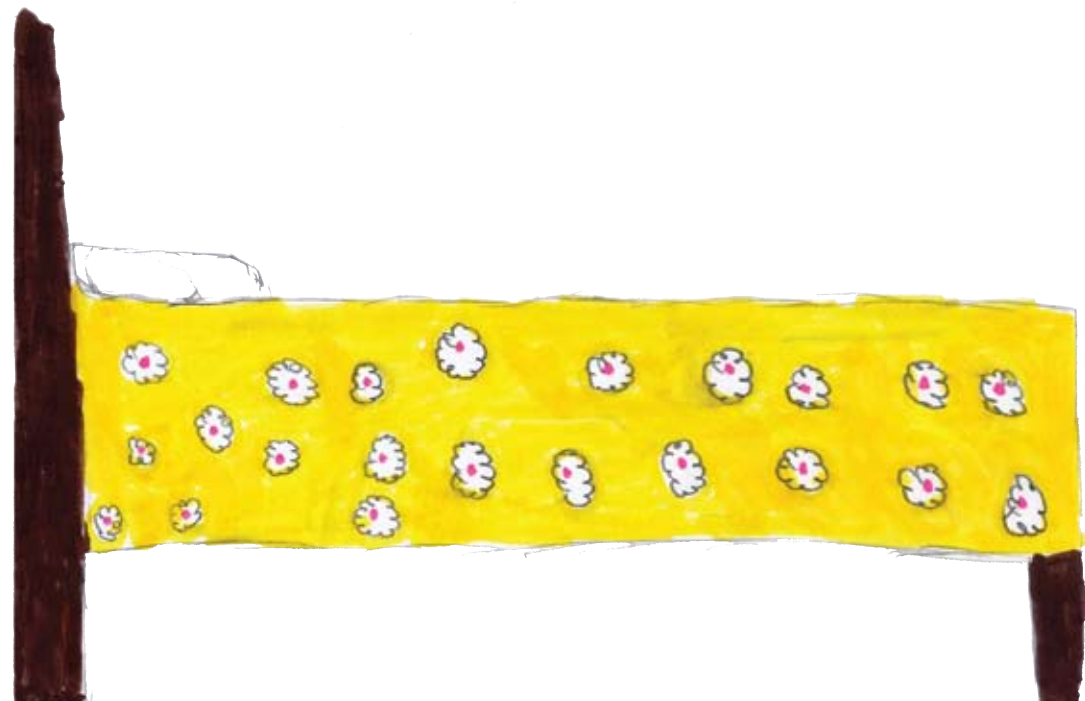

Την άλλη μέρα το πρωί,
όταν πήγε η μαμά της να την
ζυπνήσει για να πάει στο σχολείο,
η Μόνα της είπε:

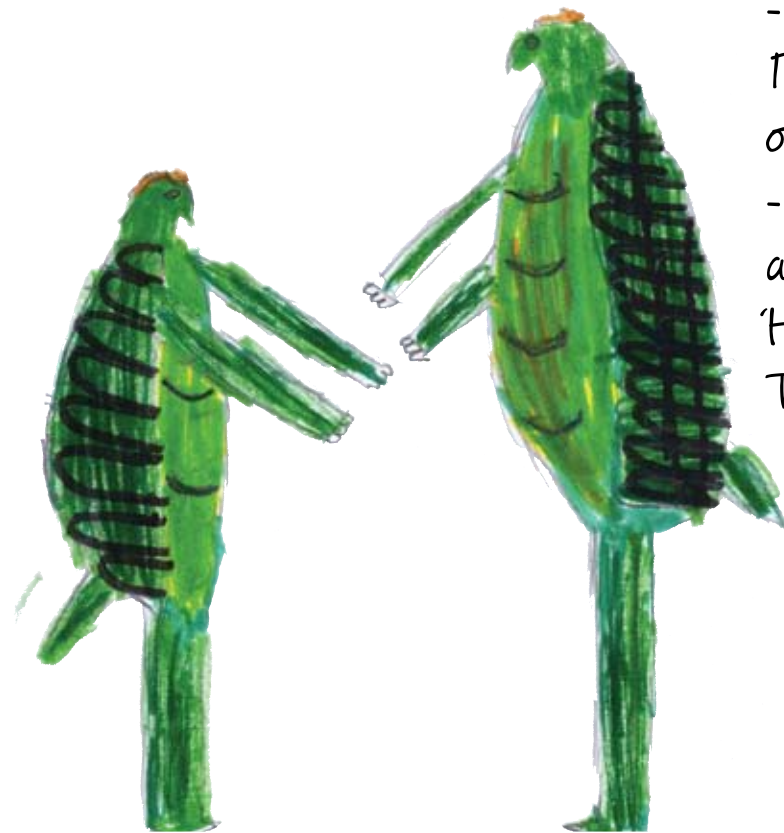
- Είμαι άρρωστη, πολύ άρρωστη!
Πονάει ο λαιμός μου!
Δε μπορώ να μιλήσω, άρα δε
μπορώ να πάω στο σχολείο
και τράβηξε το πάπλωμά της.
«Δε θα ξαναπάω στο σχολείο αυτό!
Ποτέ! Ποτέ! Ποτέ!»

Η μητέρα της ανησύχησε πολύ
και κάλεσε το γιατρό.
Εκείνος την εξέτασε και την
διαβεβαίωσε πως δεν είχε τίποτα
και πως κάτι άλλο ίσως
να συμβαίνει.

Η μητέρα της Μόνας
την πλησίασε, την πήρε
στην αγκαλιά της
και την ρώτησε:

- Τι σου συμβαίνει Μόνα μου;
Γιατί δε θέλεις να πας
στο σχολείο;
- Τίποτα δε μου συμβαίνει,
απάντησε η Μόνα!
Ήμουν άρρωστη, αυτό είναι όλο!
Τώρα νιώθω καλύτερα!

Την επόμενη μέρα η Μόνα, με βαριά καρδιά
σηκώθηκε, ετοιμάστηκε και πήγε στο
σχολείο.

Μόλις την είδαν οι φίλοι της
έτρεξαν να τη δουν
και να της ευχηθούν περαστικά.

Καθώς όμως πήγαινε να αφήσει την τσάντα της στην τάξη, άκουσε το λαγό και την αλεπού που ψιθυρίζοντας έλεγαν:

«Οχι, ήρθε πάλι η καινούρια. Κάτι πρέπει να της κάνουμε!».

Στο διάλειμα της ίδιας μέρας, ο λαγός, το αγριογούρουνο και η αλεπού άρχισαν κιόλας να ετοιμάζουν καινούριο σχέδιο εναντίον της Μόνας.

Ξεκίνησαν να σκάβουν στην άκρη της αυλής μια λακούβα, την οποία θα σκέπαζαν με φύλλα και μέσα θα έπεφτε η μικρή χελώνα.

Οι συμμαθητές της Μόνας, τα πουλιά που πετούσαν πάνω από την αυλή του σχολείου, είδαν ότι κάτι ετοίμαζαν οι τρεις φίλοι.

Κρύφτηκαν λοιπόν στο δέντρο και άκουσαν τους τρεις φίλους να λένε κοροϊδευτικά:

«καλά, θα γελάσουμε πάρα πολύ, όταν θα πέφτει μέσα η καινούρια!»

Τα πουλιά που άκουσαν
αυτά τα λόγια, πέταξαν γρήγορα
για να πουν στη δασκάλα τους αυτά
που είχαν δει και είχαν ακούσει.

Η κυρία κουκουβάγια ευχαρίστησε
τα πουλιά που την ενημέρωσαν
και άρχισε να σκέφτεται
πως θα μπορούσε
να αντιμετωπίσει το πρόβλημα
που είχε δημιουργηθεί.

Η μόνη λύση ήταν να μιλήσει
σε όλους τους μαθητές της για
θέματα σωστής συμπεριφοράς!

Έτσι κι έγινε.

Την επόμενη μέρα τα παιδιά δεν έκαναν μάθημα. Η κυρία κουκουβάγια τους είπε ότι θα έκαναν κάτι πολύ πιο σημαντικό. Θα μιλούσαν για το πώς θα έπρεπε να συμπεριφέρονται στους συμμαθητές τους.

« Όλοι είστε ίσοι μεταξύ σας , παρόλο που είστε διαφορετικοί. Δεν έχει σημασία αν κάποιος είστε πιο ψηλοί ή πιο κοντοί, πιο δυνατοί ή πιο αδύνατοι. Όλοι έχετε τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις.

Σε όλη τη διάρκεια της συζήτησης, η Μόνα ήταν σκυφτή και δε μιλούσε γιατί φοβόταν.

Όταν τελείωσε το σχολείο
και τα παιδιά σχόλασαν, ο λαγός,
το αγριογούρουνο και η αλεπού
πλησίασαν τη Μόνα.

Η Μόνα φοβήθηκε όταν τους είδε
να την πλησιάζουν, όμως εκείνοι
τη διαβεβαίωσαν ότι δε θα την
κορόιδευαν ξανά.

Κατάλαβαν το λάθος τους και ήθελαν
να επανορθώσουν.

Της ζήτησαν συγγνώμη για ότι της είχαν
κάνει και της πρότειναν
να γίνουν φίλοι.

Η Μόνα τους συγχώρεσε
και από τότε τα τέσσερα ζώακια
έγιναν αχώριστοι φίλοι.

